

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal
telefon száma 124.

Felolós szerkesztő: Dr. Kiss Pál.
FELELŐS SZERKESZTŐ TELEFON-SZÁMA 88

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Dessewffy-tér 7. szám alatt

Hirdetéseket díjszabás szerint közlünk

A makói rendőrség államsegélye.

Makó, márc. 17.

A makói rendőrség fejlesztésére belügyminiszter ma 9000 koronát utalványozott. Első látásra halásra nagy összegnek tűnik ez, de ha megvizsgáljuk, hogy milyen súlyos feltételek vannak kötve ehhez 9000 koronához, akkor a város közönsége ugyancsak felsóhajthat régi mondással: „Adtál uram sőt, de nincs köszönet benne.”

Az egész rendeleiben csak egy arrendes ez, hogy a rendőrség fizetését némiképp rendezze a fejletlen-fületlen rendelet s pedig olyanformán, hogy a rendőrség fizetése 700 koronában állapítatik meg s ez a fizetés 5 évenként 100 koronával emelkedik 1000 koronáig. A rendőrszolgák fizetése 1100 koronával kezdődik s szintén 5 évenként emelkedik 100 koronával. A lakbért ugy a leányegységénél, mint az altiszteknél 80 koronában állapítja meg ez a rendelet.

Eddig rendjén volna a dolog, hogy ennek a 9000 koronának terhére a detektív állás rendszeresítését is ránk parancsolja a rendelet; továbbá, hogy rendőrségi lapot létesítsünk s hogy évi 800 koronát a rendőrség oktatására fordítsunk, ezek olyan dolgok, amelyek újabb horribilis kiadásokat jelentenek a város közönségének s amugy is elviselhetlen pótdadót jelentenek a város polgárainak.

Érdekes része a rendeletnek, hogy míg a városi tisztviselők fizetésének államsegélyvel történt rendezése alkalmából a város kötelezve volt a fizetések emelésére, addig a jelen esetben a törvény számos mellék kibúvó ajtócskát hagyott meg s ahogy mi ismerjük a makói város képviselőtestületét, ezek kibúvó ajtócskák nagyon is igénybe fognak vétetni.

— Justh Gyula Tornyan. Holnap Tornyára utazik Justh Gyula és ott fogja tölteni a husvéti ünnepeket. A jövő héten visszatér Budapestre pár heti adúltsra valószínűleg smét Abbaziába megy.

Endre Béla képtárlata.

Tegnap volt az ünnepélyes megnyitó.

Két-három nap óta lázas munka folyt a megyeház nagytermében: kiállítás alá rendezték Endre Béla képeit. E napok alatt a művésznek néhány jó barátja lázasan kipirult arccal járt kelt a teremben és lelkesült felkiáltással, majd pedig bámuló hallgatással, majd pedig a képek élvezetében amelyek egyenként kerültek a csomagolásból. Kétségtelen, hogy a barátság szívélyesebben honorálja elismeréssel a művészt, azonban Endre Béla képei nem igénylik, a csodálat kiváltásánál a baráti ösztökölő kacsot. A képek önmaguk - benső tartalmuk, készítetik a nézőt az elragadtatásra.

Tegnap, március tizenhatodikán nyitott meg Endre Béla kollektív képtárlatát és a nagyszámú, előkelő közönség mindegyik részese, ugyanazt a hódoló elragadtatást mutatta, amit érzett a megnyitás előtt a néhány jó barát. Mindenkit egy-egy intímus, kedves és vonzó jó barátot talált fel Endre Béla mindegyik képében. Nem kell ezeket a képeket egyenként méltatni, egyikét-másikat kiemelni. Endre Béla szelíd, közvetlen ható művészete minden képen az örökszép hordja magát.

A képtárlatot délelőtt fél tizenkettőkor Nagy Tamás nyitotta meg.

Ez a melegszívű, fenkölt gondolkodású férfi, aki helyes érzéssel bír az igazi művészet iránt, igazán klasszikus, gyönyörű beszédet tartott, amelyet teljes szövegében ide iktatunk:

Tisztelt közönség!
Miódon ezelőtt négy évvel oly szerencsés lehettem, az első makói műtárlatot megnyithatni, vajóban nem reményltem, hogy azon felhívás, melyet akkor a közönséghez intéztem, oly visszhangra fog találni s a művészet iránti érdeklődés oly széles rétegekben fog gyökeret verni, hogy ma már egész természetesen találjuk, ha Makón minden évben egy-vagy néha több - műtárlat lesz ren-

dezve és senki sem csodálkozik azon, erkölcsi és anyagi sikereken, amelyeket ezen kiállítások elérnek.

- De épp ezen főkékonyság, amelyet köztönségünkben találunk, teszi kötelességévé mindazoknak, kik felismerve a művészetek nemesítő hatását, a művészek fejlesztését célozva, kiállításokat rendeznek, hogy tekintettel legyenek arra is, hogy azon képek, amelyeket a közönségnek bemutatnak, ne csak hideg, élet nélküli másolatok legyenek, az anyagi világnak mint egy olajyomatai, hanem mi denkor magukban hordozzák az önálló művészet ismérveit.

Hogy mik ezek az ismérvek, azt definiálni bajos, bizonyítani pedig egyáltalán nem lehet, hisz minden spekuláció, amely csak a legtávolabb vonatkozásban van a metaphisikával, csak viszonylagos, egyéni értékkel bírhat, az eredmények amelyre jutunk annyifélek ahány ember próbálkozik ezen rejtélyekbe hatolni. - Egyet azonban kétségtelennek tartok és ez az, hogy van valamely tényleges különbség, amely az önálló művészi alkotást, egy kontármunkától, vagy akár egy bármily technikai készültséggel készített szolgai másolattól megkülönböztet és az a valami egy többlet, amely a művészt megvan, a másodiktól hiányzik, noha mindjárt ugyanazon dolgot tárgyalták is volna mindkettő, ha az anyagok melyekből készültek teljesen azonosak voltak is. - Ezen többlet pedig hiem és meggyőződésem szerint nem lehet más, mint az alkotó művész képessége saját lelkiállapotát, inletszerű megértését, remekében kifejezésre juttatni, hogy úgy mondjam megrogzítani.

Azon képesség, mely a művészek megengedi, hogy a gyakorlati élet bilincseiből kiszabadulva ihletes perceiben megérezze az anyagot át, az anyagság dacára, a mindenségben örökké uralkodó igét; azon tehetsége, hogy ezen egész lelkét atható intuitív műveiben kiemelje, megjelenítse, külvilágba hozza, az őz napi embertől, biztosítja kiváltságos helyzetét az embriesség sorában, teszi őt hivatottá arra, hogy másokat - minket - az anyag köréből kiemeljen, az örök természethez, az abszolút széphez, is

tenhez közelébb emeljen.

És ha erre az álláspontra helyezkedünk, rémíleg megérthetjük azon többek által hangoztatott nézetét, azt ugyanis, hogy a szép tulajdonképpen nem egy abszolút érték, hanem egy konvenció, amelyet a művészek, a művészeti iskolák ráerőszakolnak a közönségre. Én szerintem ez, egészben el nem fogadható, mert hisz az, amit mi széphez tartunk a maga eredetijében mindig benn kellett, hogy legyen a természetben hisz a művész a természetben elmerülve ebred öntudatra, a természet az, amely benne az ihletet felébreszti. Ha ő mást akarna visszaadni, mint ami reá hatott, úgy vétené az őszinteség, az igazság ellen és ezzel megtagadná a művészet első követelményét. Én a művészt a természettel összekapcsoló viszonyban egy reonans testnek tekintem és mint ilyen lehet tökéletesebb, vagy kevésbé tökéletes. A fele te megkezdült hargot visszaadhatja bensőbben, áthatóbban, melegebben, szebben, egyet azonban nem tehet, nem változtathatja meg az alaphangot, amely a rezzést megindította. Ezen alaphangot egyedül a természet adja meg. Az ami szép tehát, a nekünk tetszik, az mint virtuális szunyadó érték az anyatermészetben öröktől fogva megvolt. Hogy azonban ez egy élő ható értékke váljék, ahhoz művészeknek kellett szünetni.

Szükség volt oly kiváltságos lényekre, kik ki tudták magukat vonni a létérti küzdelem érdekloreiből, kik szabadon engedték magukat a természet, kik a természet iránt feltámadt szimpátiában örömeiket találták, kik azon gyönyört, mely ezen örömeik után fakadt, alkotásokban meg tudták örökíteni. Ezek talították meg az emberiséget arra, hogy önzetlen szemlélésben örömet találjanak, ezek mutatták meg az utakat, amelyekben ezen örömeik található. A természet a maga nagyszerűségében, mint egyve eg tárul elénk, a művész az, aki benne a lényeket aláhúzza. A természet adta labirintusba a művész állítja fel az utjelzőket. Ily értelemben veit művésztet találunk Endre Béla alkotásiban is.

Ez k egy finomodott lélek őszinte megnyilatkozása, ki bátran, min-

Legujabb divatu, tiszta gyapjuszövetekből készült elegáns :: **ERDŐS PÁL ÉS TÁRSA** férfi- és fiu öltönyök és tavaszi double felöltök óriási választékban nagy ruhaáruházában Makón, Fő-tér, az iparbank palotájában. :: :: :: :: Gyermekekrühákban különleges nagy választék. Különléle munkásruhák, munkásköpenyek. Figyelmes kiszolgálás. Olcsó szabott árak.

den sablon félretételével megmondja azt amit érez, és amellet esz-kozeiben oly közvetlen és egyszerű hogy egyenesen kizárja a kételyt, mintha beleesnék a manapság, sajnos, mindjobban elterjedt másik szélsőségben bizakodva, de legtöbbször a közönségben található feltűnési viselkedésre alapított spekulációból többet, vagy mást mondjon, mint amit valóban érez. Endre Béla visszaadja azt, ami őreá hatott, a miben nevelkedett, szülőanyjának, nagy Alföldünknek lelkületét. A természettel folytatott küzdelmekben megedzett népünk zárkózott és amellet naiv jellemét; a határtalan sik rónaságot, jelképét a tér és idő korlátait áttörő végtelenség; ősi hangulataiban az anyagba kötött élet örök tragikumát, az enyészetet, az elmúlást; majd ott, a mindannak dacára örökké megújuló, teremő, győzelmesen előtörő természetet, ezen kufforrását minden földi remények örök példányképét minden emberi munkának és haladásnak. Azon tudattól áthatva, hogy egy igaz művész őszinte munkáját mutatják be a közönségnek, úgy a kiállító művész, mint a közönség érdekében azon óhajomnak adok kifejezést, hogy e tárlatot minél többen látogassák ertsek meg. „A kiállítást ezennel megnyitom”

A beszéd elhangzása után Návay Tamás elvegyült a közönség közé és nem sok gondolkodás után két képet megveit. A vételkedv a nagy közönségben is megvan és már eddig többen vásároltak, nevezetesen: *Hervay István: Parasztszendélet; Vajda Jenő: Tiszapart és Boglyás tanya címűt; dr. Nagy Sándor: Alkonyat címűt; dr. Demkó Pál: Diskurálás címűt; Návay Tamás: Szegfű csarda belseje és Esendes tanya címűt; Ekhardt Tibor: Bölcső mellett címűt; Telish Adolfné: Mártélyi utcán című képeket.*

A megnyitásra *Tornyai János* mester is megjelent, továbbá a híres *Kovács Mária* Tornyai tanítványa, ezenkívül többen a vidékről részt vettek a megnyitáson.

Kevés az a művész, akiről azokat a tulajdonságokat lehet említeni, amelyeket *Návay Tamás* felsorolt. Szerencsés az a művész, aki egy csapásra olyan igaz meghódolást teremt, mint *Endre Béla* fenséges alkotásai. De a közönségre is megtisztelő, ha igazi, nagy műértékő képekben gyönyörködhet. Az ilyen művész megérdemli, hogy ne csak bókoljunk, zászlót hajszunk művészeté előtt, de vásároljunk is képet, Mindenki, aki *Endre Béla* képet szerez meg, jó talajba fektetett tőkét kamatoztat. A gyümölcs: az állandó és mindig csak növekvő lelki gyönyörűség.

N. S.

Tombola-játék a „Korona” kávéházban szerdán este.

Rendkívül fényes és értékes tárgyak kisorsolása.

Kolompár Béla hangversenyez

A rendőrség baklövésai.

A polgármester is eliteli.

Csak pár héttel ezelőtt foglalkoztunk hosszabb közleményben a makói rendőrség tulkapásaival, midőn egészen ártatlan emberek előállításához szolgálatot segédkezett a kiszombori csendőrszámára.

A rendőrség azonban úgy látszik, hogy nem akar semmiképpen okulni, mert azóta is nem egyszer kísérték be ártatlan embereket. Ennek utját vágandó, *Galambos Ignác* polgármester ma reedetetet aóott ki a rendőrség számára, hogy azok a törvényeknek megfelelően teljesítsék kötelezéseiket.

Ugyanezen alkalomból el nem hallgathatunk egy dolgot. A rendőrség ugyanis egyik szélsőségből a másikba esik. Bekísérnek ártatlan embereket és brutálisan bánanak velük, de ahol köteleességük kellene teljesíteni, ott nem tesznek semmit. Ilyen eset a következő is: Vig társaság mulatott együtt a napokban egy este a kávéházban. A mulatozók egyikének annyira fejébe szállott a bor gőze, hogy elővette forgópisztolyát és lött. A vendégek szélrebbentek és kint az utcán találták a két éjjeli rendőrt, kik elismerték, hogy jól hallották a lövést, még se tettek semmit. Pedig itt köteleességük lett volna utána nézni a dolognak és nem ártatlan embereket behurcolni.

A legékebben bizonyít a rendőrség tapintatlan viselkedése mellett *Galambos Ignác dr.* alább közölt rendelete, melynek súlyosabb bírálat aligha hangzott el a makói rendőrség működése felett. Az érdekes rendelt következően hangzik:

Több oldalról és ismételt panasz tetetett az iránt, hogy egyes rendőrtisztviselők, alkalmazottak s a rendőrelégység is a hivatalos érintkezésben, a hivatali állás és hivatali komolysággal össze nem egyeztethető nyersséget a hivatali erőt messze túlhaladó durvaságot tanusítanak még a társadalmi állásuknál illó módon érintkezésre joggal igényt tartó ügyfelekkel szemben is. Ezen érintkezési mód nemcsak elkeseredést szül, de a hatóság iránti bizalom megrendítésére is vezet.

Felhívom ezért a rendőrkapitányi hivatal vezetőjét, miként a legszigorubb intézkedést tegyen és felügyelet gyakoroljon arra nézve, hogy az ügyfelek a rendőrségi hivatalnokok és alkalmazottak részéről emberséges, humanus és a lehetőséghez képest előzékeny bánásmódban részesítsenek és a felesleges zaklatásoktól megkíméltessenek e tekintetben észlelendő minden mulasztás s jelen rendelettel szemben való engedetlenség nálam esetenként bejelentendő lesz hogy a megtörő intézkedéseket fogamatba vehessem.

Panasz emeltetett nálam az iránt is hogy folyó hó 12 én egy tisztviselő kiscgazdánét, midőn ez a tanya ról jöve a kocsiával a tejpiacra megállva, még mielött tej árúját lerakta volna, azért mert a tejes üveg a megtett uton kívülről beporosodott - egy közrendőr mindenkinék megbotránkozására és a tisztviselő nőt megszegényítésére a rendőrkapitányi hivatalhoz beki-

sérte.

Ugyanily módon s anélkül, hogy erre törvényes ok lett volna egy rendőr két héttel ezelőtt káromló szavakkal illetve s közbotránny előidézve bekísérte *Gruber István* városi képviselő férjénél levő leányát aki így onnét a megszegényítés megtörténte után minden vizsgálat es kihallgatás nélkül elbocsájtattott.

Miután a polgárság békéje és nyugalma megkívánja, hogy a polgárság a rendőr közegek tulkapásaitól megkíméltesse és a rendőr közegek akár tudatlanságból, akár pedig más indokból a közönség rovására büntetlenül visszaéléseket el nem követhetnek, felhívatik a rendőrkapitányi hivatal vezetője miként a most említett két esetet megvizsgálva, amennyiben a rendőr közegek hibásak volnának, ellenük az érvényben levő fegyelmi szabályzat értelmében járjon el.

Általában pedig felhívatik a rendőrkapitányi hivatal vezetője, miként gondoskodjék arról, hogy a rendőr közegek kötelezéseik e kioktossanak, a brutális bánásmóddól, a felek szidalmazása és bántalmazásától eltiltassanak s általában a külső szolgálatra és a felekkel való érintkezésre kellőleg kioktatóit rendőrök alkalmaztassanak.

Galambos Ignác dr.
polgármester

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár Márc 18 Kedd Róm kath Oculi Gör kath Febr 9 Zakariás Nap kél 6 óra 49 perokor nyugszik 5 óra 31 perokor

Időjárás. A budapesti meteorológiai jelentése szerint a következő időjárás várható. Enyhe változékony és szeles idő várható, nyugaton sok helyütt esővel. Sürgönyprognózis: Enyhe, változékony szeles, nyugaton sok helyütt esapapék Déühőmérséklet: 4-8 Celsius.

Népgyűlés Makón. A makói szociáldemokrata párt tegnap délelőtt népgyűlést rendezett Makón, melyen az egyik szónok *Espersit János dr.* ügyvéd volt, ki beszédében az általános titkos választói jog mellett való kitartásra buzdította a polgárokat. Utána a központi szociáldemokrata párt nevében *Haasz István* tartott beszédet a tartatlan politikai helyzetről. Ő is, mint az előbbi szónok a bajok orvoslását a választói jog helyes kiterjesztésében látja, miért is a polgárokat állandó küzdelemre hívja fel a nemzet jogos kívánságának kivívásáért.

Sándor József-Benedek zsákkal hozzák a meleget. Három olyan jeles nap lesz e héten, amelyeket a magyar nép közmondásai az időváltozással hoznak kapcsolatba. Azt mondják ugyanis az öreg makói emberek, hogy ha *Gergely* napján (ez a múlt hét szerdáján volt) nincsen hideg, akkor *Sándor*, *József*, *Benedek*, zsákkal hozzák a meleget. *Minthogy Gergely* napján igazán szép idő volt, a makói öreg emberek szerint most már igazán csak szép időt várhatunk.

A behívott katonák családjaiknak segélyezése. A katonai nyilvántartói hivatal felhívása alapján Makóról 183 behívott családja jelentkezett es ker segélyt. A jelentkezők névjegyzékét a katonai nyilvántartói hivatal felküldötte a hon-

védelmi miniszterhez, honnan ezek a szegény emberek a segélyt várják.

A hivatlan vendég bűnhődése. Még a nyáron történt, hogy *Nagy Imre* 21 éves ácslegény bement *Szabó Mihály* udvarára, nem annyira a kapun, mint inkább a kerítésen kőröszöl, a tán nekitámaszkodott a szőrajtónak úgy, hogy az kinyitott. Hogy, mi volt a szándéka a 21 éves erőől duzzadó ácslegénynek, azt az annak forró júliusi éjszakának a leple takarja, amikor ez a látogatás megtörtént. Csak az bizonyos s tudott dolog, hogy a zajra felébredő *Szabó Mihály* né lármát csapott s feljelentette az ácslegényt magánlakásért. A szegedi kir. törvényszéken, ma 14 napi fogházbüntetést mértek a hivatlan vendégre s nyomban ott marasztallák, a büntetés elszenvedése végett.

A vasúti sorompó merénylője. *Borka Sándor* makói napszamos ember rakocátlan természetű s igen csak nagyra van az erejével. Jó multkorában történt, hogy a vasut leeresztet sorompóját a marosi hid tájékn, midőn azt leeresztvs találta, önhatalmul g feinyította. A vasuti őr persze figyelmeltette *Borkát*, hogy ezt ne tegye. *Borka* erre azzal felelt, hogy jól elverte a vasuti őrt. A vasuti őr erre rendőröket hívtt, akik beakarták kíséni *Borkát*, akiben meglehetősen volt boroscska is. A boros *Borka* ám a rendőröktől sem ijedt meg, hanem ugyan csak hadonászni es dulakodni kezdett. Nagy fáradsággal aztán csak ártalmatlanná tették a garázda embert, akit ma hatóság elleni erőszakért vont felelősségre a szegedi kir. törvényszék s 3 havi fogházra ítélte.

Anyakönyvi hírek. Házasságra jelentkeztek. Szűcs Ferenc *Biró* Viktoriával, Fodor Imre *Páku* Erzsébettel. **Házasságot kötöttek.** *Páku János* Fuzekas Rozáliával, *Debrecei Pál* Vigh Évával. **Elhaltak.** *Kardos Mária* 17 nap s. B. Szűcs István 64 éves, *Pallagi Imre* 4 hónapos, *Szaláncki Julianna* özv. *Erdelyi Mihály* 73 éves korában.

Béke és háboru.

A leszerelés akadályai

A harctér hírei. — Ujabb török vereség.

Még egy hete sincs, hogy Magyarország, Ausztria és Oroszország között egyezség jött létre az orosz határon levő csapatok visszahívása ügyében, de Pétervárott és Bécsben máris szinte egymást érik a hivatalos nyilatkozatok, melyek e leszerelésnek előzményeit nem egészen egybehangozóan kommentálják.

Az egyezmény, mint ismeretes, arra vonatkozott, hogy az orosz határon történt csapatösszevonást mind a két fél tisztán defenzív intézkedésnek nyilvánította és megállapítván azt, hogy a védekezés most már nem látszik szükségességnek, elhatározták, hogy az orosz határon a csapatok létszámát a normális mértékre szálítják le.

Erre vonatkozólag úgy Bécsben, mint Pétervárott hivatalos nyilatkozatot adtak ki, a melynek szövege

ugyanaz volt.

Mivel az egyezményben egy szó sem volt a monarchia déli határain végrehajtott védelmi intézkedések visszavonásáról, előrelátható volt, hogy e miatt az egész orosz sajtó föl fog zudulni. Hogy ennek elejét vegye az orosz kormány, az egyezmény közzététele után egy félórával, a múlt kedden este, pótlásul egy újabb hivatalos nyilatkozatot adott ki, a mely szerint az orosz kormánynak a bécsi kormánnyal folytatott tárgyalásaiból kitűnik, hogy „az osztrák és magyar monarchianak déli szomszédjával szemben nincsen agresszív szándéka.”

A harctér hírei.

Reggel öt órakor Derkosztól északkeletre nagy harc kezdődött, a melyben résztvesz mind a két hadsere nek tűzérése. A Boszporusz magasabb pontjain még délután is lehetett az ágyudörgést hallani. Egyidejűleg a török flotta a Szilivri körül levő magaslatokat bombázza. Ma reggel az egész vonalon újra megkezdődött a harc.

Ujabb török vereség.

E hó 12-én két bolgár földerítő-csapat, a melyet Athalena irányába küldtek ki, az ellenséget megtámadta, megszállta a tábort és a közeli erődítéseket. Az ellenséges csapat 500 halott és számos sebesült hátrahagyása után megfutamodott. Az elfogott törökök elbeszélése szerint a tiszték és a katonák teljesen elcsüggedtek és nem remélnek többé sikert. Csak a kényeszernek engedve mennek háboruba. A bolgár csapatok ideérkezett hírek szerint más oldalról is visszaverték a törökök előnyomulási kísérleteit. Drinápolynál a török katonák tömegesen megszöknek. Naponta 50-60 főnyi csoportok jelennek meg az ostromvonalon és megadják magukat. G. Bilipolinál minden nyugodt.

Regény.

Egy világáros rejtelmői.

(67)

14. fejezet.

Babér és koldusbot.

Dr. Korbay, a társadalom tisztelt és előkelő alakja, közönséges — zsvány!

Ez járt szájáról szájra, ez hangzott végig az egész országon! Es a bűnös orvos ott ült szobájában az asztal mellett.

Előtte mérge üveg volt.

Ugyanazon cseppek, melyekkel a megrabolt gazdag özvegy halálát siettetie ugyanaz, melylyel Magyar Teresit, az egyetlen élő tanut a másvilágra küldeni akarta... És most neki is ehhez kel folyamodni, ha ekerőlni akarja az erkölcsi halállal járó szegényletes temetést!

— A fogságot, a nyilvános tárgyalást, a rabszállító kocsit, a fegyenczruhát...

— Időt engedtek a meghalásra, susogta kékült ajakal. Igen am, de a meghaláshoz erő kell! Széjjel tépni egészséges szervezetünket, meggyilkolni önmagunkat, mikor ragaszkodunk az élethez, mikor palotánk vaunak, pénzünk garmadában áll és

a jólét övez... Ah, de az erkölcsi halál! Az emberek megvetése! A gyalázat!... Ezek adják az erőt, hogy végezzünk önmagunkkal... Igen, becsület nélkül a vagyron, a gazdagság, a jólét neni ér semmit!

Korday a mérge után nyult... Keze reszketett... Testében fázott... fogai vacogtak...

Nincs, nincs erőm megölni magamat!... Gazdag vagyok... megbüntetnek... fél vagyonom eluszik... az emberek megvetnek... és... és — elfelejtenek. Messze más világárszben, vagy álnév alatt új életet kezdek... Igen, álnév alatt, külsőmet megváltoztatva élek majd tovább... A halottrabló, gyáva, nyomorult ember... Rabolni tudott, de önmagát megbüntetni nem tudja!

Borzadva taszította el magától a mérge üveget...

Aztán rákönyökölt az asztalra Arcát kezeibe temette... sirt nyomoruságán... imádkozott bűnbocsánatért... Mindenre, mindenre gondolt, — csak a halálra nem!

A lámpa kiégett, és elaludt, őt is elnyomta az álom...

Reggel a nap besütött már az ablakon és ő még mindig aludt.

A borotvált arcú köpczös titkos rendőr rázta fel.

— A törvény nevében kövessen, mondá ridegen és kezét Korbay vállára tette.

Korbay gépiesen felállott és szó nélkül követte a törvény emberét.

A reggeli lapok már részletesen foglalkoztak a halottrablással.

Einek következtében Korbay háza előtt és a renőrségi palota környékén emberhátán tolongott.

Mindenki a magasból alátillyedt halottrabló orvost akarta látni!

15. fejezet.

Az óra gyal.

Beköszdötött a tél, Az utakat és a házföldet vastag hóréteg borította. Esett a hó.

A főváros utcáin csörögve, csilingelve siklott tova a sok uri szán.

(Folyt köv.)

A makói piacról.

Változatlanok az árák.

Vasárnap elég élénk volt a makói piac, de azért meglátszott azon, hogy erősen ünnep hetében vagyunk. Nagy volt a forgalma, keves a haszna. Az árák változása tekintetében ez a vasárnapi piac semmiféle változást nem hozott.

A buza ára a makói piacon 20 korona 40 fillértől kezdve 20 korona 80 fillérig került métermázsánként.

A kukoricát kissé élénkebben vásárolták vasárnap s métermázsájáért 12 korona 60 fillért, sőt 13 koronát is fizettek. Budapesten szintén 13 korona a buza métermázsájának ára.

A hagymapiac is változatlanok az árák. Vöréshagymáért 5-50, 6 koronát fizettek. Fokhagymáért 9-10 koronát. Dughagymáért pedig 12-16 koronát fizettek métermázsánként. A piac irányzata szilárd.

TAVASZI UJDONSÁGOK MEGÉRKEZTEK!

A LEGDIVATOSABB

hosszu és rövid női felöltők (Raglánok) a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig

óriási választékban!! Mint üzletünk különlegességét ajánljuk nagy raktárunkat tavaszi kosztümökben, nemkülönbön pongyolák, külön blousok és aljakban fel!! sőszoknyákban!!

A legszebb tavaszi és nyári női kalap ujdonságok!

Nagy választéku női fehérnemű raktár!

Gyász kalapok, bluzok, pongyolák, kosztümök, aljak állandóan nagy választékban.

Pártos E. és Társa

nagy női felöltők áruházában Makón, Fő tér Otthon-kávéház mellett.

A HÚSVÉTI ÜNNEPEKRE

ítünő BOROKAT, legjobb TÖRKÖLY, KÉK-SZILVA és BARACZK

—:— pálinkákat, valamint legfinomabb —:—

jamaikai és tearumot, legfinomabb LIKÖRÖKET

—:— legjobb minőségű —:—

kőbányai, király, barát, maláta- és dupla maláta söröket

IRITZ SAMUEL özv. cégnél szerezheti be.

Nagyobb vételnél lényeges árkedvezmény!

Értesítés! **UJ ÜZLET!** Értesítés!

HORVÁTH NÁNDOR

Disztemetést rendező intézete MAKÓ, Szegedi u. (Glück-féle ház)

Gyászeselek alkalmával már saját érdekükben is forduljanak bizalommal a fenti új elsőrendű

Disztemetkezést rendező intézethez,

hol minden e szakmába vágó cikkek, u. m. érc- nikel, seym vagy bársonnyal bevont fakoporsók, szemfedelek, halotti ruhák. Továbbá saját készítésű felűnő szép sirkoszoruk nagy választékban, a legolcsóbb árban szerezhetők be. Bármilyen rendű és rangu temetések rendezése helyben és vidéken, valamint hullaszállítások és ekszhumálások a legjutányabb árban, kegyelettel és pontossággal es közöl emek. Elsőrendű felszerelési raktár 6 diszes gyászokocsiival. Művirág koszoruk minden kivitelben 70 fillértől. Érc és élővirág-koszorúk minden kivitelben 3 koronától

kezdve óriási választékban kaphatók és megrendelhetők. Diszgyászokcsijaimért, valamint pompadiszravatalozásért külön díjat nem számítok fel. Gyászházhoz a nagyérdemű gyászoló felek részére mindenkor rendelkezésre állok. Költseveteikkel díjtalanul szolgálók. A nagyérdemű gyászoló közönség b. pártfogását kérve, vagyok hiváló tisztelettel

Temetések felvétele éjjel Andrassy-u. 4. sz., (ev. ref. ó-templom mellett)

Hirdetmény.

A makói kerületi munkásbiztosító pénztár közgyűlési kiküldötteinek választása tárgyában.

A m. kir. állami Munkásbiztosító hivatalnak a kerületi munkásbiztosító pénztárak végleges átszervezése tárgyában kiadott 200—910. számú rendelete és az Országos Pénztár 3246—910. és 4994—910. számú köriratai alapján az 1910-ik évben megválasztott kiküldöttek mandátuma a folyó évben lejárt, miéri is a kiküldöttek újonnan való megválasztásáról kell gondoskodni.

E végből igazgatóságunk 1913. évi március hó 10. én tartott ülésében az alapszabályok 10. §-ában foglalt rendelkezéshez képest a közgyűlési kiküldöttek választási hatánapjául a pénztár egész területére

1913. évi április hó 27-ét tűzte ki.

Ugy a munkaadók, mint a biztosításra kötelezett tagok sorából külön-külön 80 rendes és 40 póttag választandó és pedig az ipari foglalkozást üzök csoportjából úgy a munkaadók, mint az alkalmazottak közül 32—32 rendes és 16—16 póttagot, a gyári foglalkozást üzök csoportjából úgy a munkaadók, mint az alkalmazottak közül 16—16 rendes és 8—8 póttagot választanak. A munkaadók és biztosított tagok közül választandó közgyűlési kiküldöttek és póttagok között legalább fele kiküldöttek a pénztár székhelyén lakónak kell lennie.

A közgyűlési kiküldöttek választása folyó évi április hó 27-én reggel 9 órakor az itt felsorolt helyeken s az itt megnevezett szavazatszedő bizottság előtt kezdődik.

1. Makón a pénztár hivatalos helyiségében (Lonovics László-utca 52—1 sz.)

2. Apátfalván a község házában.
3. Battyányon az ipartestület helyiségében.
4. Csanádapácán a község házában.
5. Csanádpalotán a község házában.
6. Földeákon a község házában.

Azok a pénztári tagok, akik oly helyen laknak, ahol a pénztár részéről szavazatszedő bizottság nem működik, a megjelölt választási napon a mennyiben a hozzájuk legközelebb eső községben működő szavazatszedő bizottság előtt személyesen nem kívánának megjelenni, postán küldhetik be szavazólapjukat a központi szavazatszedő bizottságnak, ily esetben azonban a szavazólap a postai boríték alatt másik borítékba is helyezendő és a belső borítékra a szavazó nevét ráírja és aláírását vagy a községi előjárósággal, vagy a pénztári bizalmi férfival, vagy esetleg két tanuval hitelesíteni tartozik. Elkésve érkezett szavazólapok figyelembe nem vétetnek.

Mindazon helyeken, ahol szavazatszedő bizottság működik, csak személyesen lehet a megnevezett szavazatszedő bizottság előtt szavazni.

A szavazásra való jogosultságot, úgy a munkaadók, mint a biztosítottak a pénztár által kiállított választói igazolvánnyal igazolják. A munkaadóknak szóval választói igazolványokat a választás előtti 5 napon át küldi meg a pénztár a munkaadóknak. A biztosított tagok választási hirdetmény megjelenése napjától bezárólag a választás előtti 5-ik napig egyenként vagy csoportban kérelmezhetik a pénztárnál választási igazolványuk kiállítását, a mit a pénztár a választás előtti 5 napon át küld meg a kérelmezőknek. Azok részére, akik legkésőbb 5 nappal a választás előtt kértek ugyan a pénztártól választói igazolványt, de az bármely oknál fogva nem kapták kézhez, avagy a választás előtti 5 napon belül léptek biztosításra kötelezett foglalkozásba és így nem is kérhették a pénztártól igazolványt, a munkaadó állíthat ki választói igazolványt.

Minden tag, tetszése szerint összeállított szavazólappal szavazhat. A mennyiben azonban akár a munkaadók, akár a biztosítottak érdekeltségi köre vagy ezen érdekeltségi körök valamelyikén belül egyes érdekesoportok külön-külön bocsátanak ki szavazólapokat, úgy az összes szavazatok számbavételével megbízott szavazatszedő bizottság mellé, a külön szavazólapokat kibocsátó ezen érdekesoportokból egy-egy bizalmi férfi is meghívandó az esetben, ha ebbeli kívánságát a csoport képviselőiben legalább 10 munkaadó vagy 10 biztosított tag 8 nappal a választás napja előtt — a behívandó bizalmi férfi megnevezésével — a pénztárnál bejelenti.

Az érdekesoportok képviselői által megállapított szavazólapok a pénztárnál és minden választási bizottságnál kaphatók, ezek azonban a választókat szabad elhatározásukban nem gárolhatják, azokon tetszésük szerinti változtatásokat tehetnek, sőt külön szavazólapot is állíthatnak össze. Közgyűlési kiküldötté és póttaggá azonban csak magyarul tudó magyar állampolgár választható; ellenben meg nem választható oly egyén, a ki nem teljeskorú, a ki gyámság, gondnokság, vagy csőd alatt áll, vagy akit nyereségvágyból elkövetett büntetett vagy vétség, vagy 1907. évi XIX. t. cz. 191. §-ának b) pontjában meghatározott kihágás miatt jogerős ítélettel elmarasztalták, vagy akit hivatalvesztésre, illetve a politikai jogok gyakorlásának felfüggesztésére ítélték, a jogerős ítéletben megszabott időtartam alatt, továbbá az, a kit a választott bírósági eljárást szabályozó kereskedelmi ministeri rendelet értelmében választott bírósági ülnöki vagy az Állami Munkásbiztosítási Hivatalnál viselt nem állandó bírói tiszte alól büntetéskepen felmentettek, a felmentés keltétől számított három éven át. Ugyancsak meg nem választható közgyűlési kiküldötté az, a ki valamely helyi pénztárnak vagy Országos Pénztárnak alkalmazottja vagy a pénztárak valamelyikével állandó szerződéses magánjogi viszonyban áll. Nem választhatók végül közgyűlési kiküldöttekké és póttagokká a kereskedelmi társaságok, társaságok, testületek, egyesületek stb. és a jogi személyek. (Vesd össze a most következő második bekezdésnek a kereskedelmi társaságok stb.-re és a jogi személyekre vonatkozó rendelkezésével).

A szavazás titkos és a választás napján addig, de legalább déli 12 óráig tart, a míg szavazók jelentkeznek. (Ha szavazók már nem jelentkeznek, a szavazatszedő bizottság elnöke zárórát tűz ki a szavazatok atvételére. A szavazatszedő bizottság tagjai saját bizottságuknál utoljára szavaznak). Minden szavazati joggal bíró biztosított tag a pénztár egész területéről

7. Kevermesen a község házában.
8. Kucágótán a község házában.
9. Mezőhegyesen a község házában.
10. Mezőkovácskúrában a község házában.
11. M. Bánhegyesen a község házában. — Végül
12. Nagylakon a község házában.

választandó összes biztosított kiküldöttekre (a lakóhelyekre, valamint az ipari, gyári és kereskedelmi csoportok közötti megosztásra való tekintet nélkül) szavaz. Ugyamint eljárás szerint külön szavaznak a munkaadók a saját felelőkből választandó közgyűlési kiküldöttek és póttagokra. A választandók lakhelye tekintetében csupán az a kerület az áll fenn, hogy legalább annyi közgyűlési kiküldöttet kell a pénztár székhelyén lakó munkaadó és biztosítottak közül választani, hogy létszámuk az igazgatóság tagjai felének továbbá a felügyelő bizottság összes tagjának és póttagjainak, az elnökség összes tagjainak, végül pedig a választott bíróság ülnökei és helyettes ülnökei felének megválasztására elegendő legyen. (Ezt a számot, vagyis a pénztár székhelyén lakó munkaadó és biztosítottak közül választandó közgyűlési kiküldöttek számát a harmadik bekezdés tünteti fel.) Ezen kívül esetleg egynehány ilyen póttagot is lehet választani. Azok a munkaadók, akik egyúttal biztosításra kötelezett tagok is, e kettős minőségük ellenére csak egy szavazatot gyakorolhatnak és pedig vagy a munkaadók vagy a biztosítottak csoportjában, a szerint, alová túlnyomó foglalkozásuknál fogva tartoznak. A kereskedelmi társaságok, társaságok, testületek, egyesületek stb. jogi személyek eszelekvő és szüvedő választói jogait, a gyámság alatt állók pedig csupán eszelekvő választói jogait az Országos Pénztár alapszabályainak 8 §-ában foglaltak értelmében a pénztárnál levél útján gyakorolhatják. Ez esetben sem gyakorolhat azonban senki egyéb több szavazati jogot. A kereskedelmi társaságok, társaságok, testületek, egyesületek stb. és jogi személyek a pénztár által részükre megküldött meghatalmazási űrlap kiállításával adnak meghatalmazást a szavazati jogukat gyakorló képviselőjüknél. Ezeket a kiállított meghatalmazási űrlapokat a nevezett munkaadók szavazás céljából, közvetlenül a választás előtt a pénztár által részükre kiadott munkaadóválasztói igazolvánnyal együtt adják át meghatalmazottuknak. Azok, a kik gondnokság vagy gazdai hatalom alatt állanak és ezért önrendelkezés joguk korlátozott (pl. a tanoncok) szavazati joggal nem bírnak.

A szavazás a szavazó nevének feljegyzése mellett személyesen beadott fehér színű szavazólappal történik és pedig egyszerre a munkaadók, illetőleg a biztosítottak közül választandó összes kiküldöttekre és közgyűlési póttagokra, a jelölték családi és utónevénél, s akmájának és lakóhelyének megjelölésével. Erre annál is inkább kell vigyázni, mert az alaki kellek hiánya a szavazatot érvénytelenné teszi.

A munkaadókra és biztosítottakra nézve külön-külön összeállítandó szavazólapokra tehát annyi név irandó, ahány közgyűlési kiküldöttet és póttagot kell az illető csoportból választani, vagyis a szavazólapoknak elkülönítetten, ipari gyári és kereskedelmi csoportok alá sorozva kell feltüntetniök a választandók neveit. Ha valamely szavazólapon a megválasztandók számánál több név foglaltatik, úgy a f. l. osz. számú utolsó nevek hivatalból törölendők.

A választói igazolvány birtoka nélkül a választási helyiségben meg nem jelenhet és szavazati jogát nem gyakorolhatja. A választási helyiségben megjelent szavazóknak igyekezniök kell szavazólapjaikat minél hamarabb beadni, a minek megtörténte után minden szavazó köteles elhagyni a választási helyiséget.

A kinek személyazonossága kétes, csak úgy szavazhat, ha a bizottság valamelyik tagja előtt ismert két tanuval vagy pedig más elfogadható módon igazolja személyazonosságát. Ha a pénztári tagsága kétes (mert sem a munkaadó, sem a munkaadó által kiállított választói igazolvánnyal nem rendelkezik), csak úgy szavazhat, ha a pénztári tagságának a választás napján való fennállását a bizottság valamelyik tagja előtt ismert két tanuval igazolja.

A választás eredménye ellen bármely pénztári tag panasszal élhet. E panasz akár a kerületi pénztár útján, akár pedig közvetlenül is benyújtható az Országos pénztárhoz vagy a m. kir. Állami Munkásbiztosítási Hivatalhoz (Budapest, V., Akadémia u. 1.), de a panasz elintézéséig a választás jogérvényesnek tekintendő.

A makói kerületi munkásbiztosító pénztár igazgatóságának 1913. évi március hó 10. én tartott rendkívüli üléséből.

Grosz Jenő,
igazgató.

Teltsch Adolf,
elnök.